

یاران خدا

یادنامه‌ی رزمندگان و ایثارگران
طایفه ایلخاس باصری

دفتر سوم - بخش اول

نگارش و تدوین:
علی اکبری

سرشناسه: اکبری، علی، ۱۳۳۴ -
 عنوان و نام پدیدآور: یاران خدا/ گردآوری علی اکبری.
 مشخصات نشر: تهران: ویژه نگار، ۱۳۹۶
 مشخصات ظاهری: ج ۳: عکس؛ ۵/۲۱×۱۴ س.م.
 شابک: دوره : 978-600-8306-03-0؛ ج ۱: 978-600-8306-04-7؛ ج ۲: 978-600-8306-05-4؛ ج ۳: 978-600-8306-06-1
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
 یادداشت: ج. ۲ و ۳ (چاپ اول: ۱۳۹۶) (فیبا)
 مندرجات: ج. ۱. آزادگان طایفه‌ی ایلخاس باصری. - ج. ۲. یادنامه‌ی شهید شعبانعلی اکبری باصری. -
 ج. ۳. یادنامه‌ی رزمندگان و ایثارگران طایفه‌ی ایلخاس باصری.
 موضوع: اکبری باصری، شعبانعلی، ۱۳۳۸ - ۱۳۶۴
 موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ -- شهیدان
 موضوع: Martyrs -- Iran-Iraq war, 1980-1988
 موضوع: باصری
 موضوع: Baseri (Iranian tribe)
 موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- آزادگان -- خاطرات
 موضوع: Released captives -- Disappearance -- Iran-Iraq War, 1980-1988
 موضوع: شهیدان -- ایران -- فارس -- بازماندگان -- خاطرات
 موضوع: Martyrs -- Iran -- Fars -- Survival -- Disappearance
 موضوع: ایلخان و عسکری -- ایران -- فارس
 موضوع: Nomads -- Iran -- Fars
 رده‌بندی کنگره: ۶۲۵/۱۲۱۹۶
 رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۰۴۳۰۹۲۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۰۵۹۱۴

یاران خدا
 یادنامه‌ی رزمندگان و ایثارگران طایفه‌ی ایلخاس باصری - دفتر سوم - جلد اول
 انتشارات ویژه نگار
 صفحه‌آرایی: الهام احمدی
 ویراستار: پوری بردبارشناس
 سال انتشار: ۱۳۹۶
 نوبت چاپ: اول
 شمارگان: ۱۰۰۰
 چاپ و صحافی: چاپ کتیبه ۷۷۵۰۰۶۳۷
 کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

آدرس: تهران/ کدپستی ۱۵۳۳۸/۶۴۸۶۱/ خیابان خرمشهر/ خیابان شهید عربعلی (نوبخت)
 خیابان سوم/ ضلع جنوب غربی میدان سوم/ شماره ۵/ صندوق پستی ۱۴۱۵۵/۳۱۱۱
 تلفن و دورنگار: ۸۸۷۶۰۹۴۳ / ۸۸۷۴۱۱۷ / info@vijecorp.com

فهرست

۱۱	مقدمه
۱۳	فصل اول: خاندانی از زمندگان
۱۵	حاج نادعلی اکبری
۳۹	حاج غلامحسین اکبری
۵۳	امیرحسین عواطفی نژاد
۷۱	نجفعلی یوسفی
۸۳	دکتر علی محمد یوسفی
۱۱۱	مادر شهیدان حاج عین الله، هدایت الله، محمدشفیع و نورالاین
۱۱۵	حاج حیدر
۱۲۱	جعفر اکبری
۱۱۲	عربعلی یوسفی
۱۳۱	حاج نصرت الله اکبری
۱۴۳	محمد اکبری (آزاده)
۱۵۳	علیرضا اکبری
۱۶۳	رضاعلی اکبری

فصل دوم: خاطراتی از شهید!

۱۹۹

شهید عبدالمطلب اکبری

۲۰۱

برادران شهید:

۲۰۷

حاج عین الله، هدایت الله، محمدشفیع و نورالدین اکبری

۲۲۹

برادران شهید: آیت الله، امان الله و فرج الله اکبری

۲۴۱

شهید شهبانعلی اکبری

۲۴۷

شهید عنایت الله اکبری

۲۵۳

برادران شهید: حسین و نورمحمد اکبری

۲۶۳

برادران شهید: نجف علی و صادق علی اکبری

۲۶۹

شهید محمد دالیمیم اکبری (ف. غضنفر)

۲۷۱

شهید عبدالرحیم اکبری (ف. اسماعیل)

۲۷۳

شهید نورالله اکبری

۲۷۷

شهید نبی الله اکبری

۲۸۱

شهید اکبر تورجیمان

۲۹۱

شهید حسن سلیمانی

۲۹۵

شهید عبدالحسن اکبری

۳۰۵

شهید عبدالمحمد اکبری

۳۰۹

شهید علی کرم اکبری

۳۱۵

شهید علی اکبری (ف. مظفر)

۳۱۷

شهید قاسم اکبری

۳۲۳

شهید غلامرضا اکبری (ف. محمدرضا)

۳۲۷

شهید غلامرضا اکبری (ف. منوچهر)

۳۳۱

شهید محمد اکبری

۳۳۷

شهید محمد جعفر یوسفی

۳۴۳

شهید منوچهر اکبری

۳۴۷

شهید رمضان علی اکبری

۳۵۱

برادران شهید: امراالله و علی سینا یوسفی

۳۵۷

شهید الله یار یوسفی

۳۵۹

شهید محمدرضا آغاز

۳۶۳

فصل سوم: خاطرات متفرقه

۳۶۵

معجزه‌ای در جبهه

۳۶۸

خاطره‌ای شیرین

۳۶۹

از کرامات شهید خودالله

۳۷۰

شهید نجات علی ایوبی

۳۷۱

راهنمای چهل نخود

۳۷۲

خاطرات پراکنده - محمد آزاد

مقدمه

فارس به لحاظ شرایط آب و هوایی و تنوع اقلیمی از دیرباز یکی از مهمترین مراکز کوچندگان و مرکز حل مسائل عشایری ایران بوده است. ۴ ایل بزرگ قشقایی، خمسه، ممسنی، بویراحمد و ۸ طایفه مستقل هنوز در استان فارس قلمرو دارند. امروزه که طبیعت ایران به خاطر دخالت‌های به جا و نابجای بشر آسیب جدی دیده و بسیار شکننده شده و رشد شتابان جمعیت و گسترش بیرویه‌ی مراکز شهری و صنایع و توسعه‌ی فیزیکی ساخت‌وسازها نیز ابعاد گسترده‌ای یافته است، محیط زیست به طور نگران‌کننده تحت تأثیر قرار گرفته، قلمرو شیوه‌ی زیست کوچندگان نیز دچار تغییر و تحول مسهود گردیده است.

بعد از ایل قشقایی، ایلات خمسه، بزرگترین ایل استان فارس می‌باشد که شامل اینالو (اینالو)، بهارلو، باصری، عرب و نفر بوده که انسجام تاریخی خود را از دست داده‌اند. باصری‌ها از ارکان اصلی ایلات خمسه هستند. ایل باصری با طوایف متعددی در برمی‌گیرد که یکی از آنان طایفه‌ی ایلخاص می‌باشد که گذشته‌ی آن تنها در دو قرن اخیر (از ۱۲۰۰ ه. ش به بعد) بنا به روایت سینه به سینه پیران باصری به‌شمار مشخص است. زندگی اولیه‌ی این طایفه در ولایت فارس، فرار و مهاجرت ناشی از آستان کرمان، برگرداندن تعدادی خانوار توسط حکام وقت فارس، مهاجرت مجدد آن‌ها به اصفهان توسط دو برادر به نام‌های علی‌اکبر و محمدیوسف با خانواده‌ی خود صورت گرفته که منشأ طایفه‌ی فعلی ایلخاص هستند. ادامه‌ی فعالیت بیش از یک قرن در آنجا و باز مهاجرت و یا قرار شبنامه‌ها خانوار در سال‌های ۱۳۲۶ و ۱۳۲۷ از اصفهان به فارس به دلیل ناآرامی‌ها و چپاول‌ها و اسکان ناچاری در سال ۱۳۵۰ به خاطر منی شدن جنگل‌ها و مراتع، قوانین سخت‌گیرانه، تحکم و باج‌خواهی‌های مأموران دولتی و بروز خشکسالی‌ها بخشی از فراز و فرود زندگی این جمعیت عشایری است.

پایبندی عمیق اتحاد طایفه به دین، باورهای مذهبی مستحکم و عامل به احکام شرع بودن، آنان را از سایر ایلات و طوایف کاملاً متمایز نموده و این ویژگی را در زوایای مختلف زندگی آنان میتوان یافت. اوج این تمایز را در دوران دفاع مقدس میتوان دید که بالغ بر ۶۲ نفر شهید و دهها آزاده و جانباز به همراه داشته است. خانوارهای این طایفه امروزه در روستای شهیدآباد خرمبید فارس، شیراز، برآن اصفهان، اصفهان، حومه‌ی شهرستان مرودشت و پراکنده شده‌اند.^۱ مجموعه‌ی پیش‌رو بخش اول خاطرات ایثارگران طایفه‌ی ایلخاس است که جمع قابل توجهی از آنان در دوران دفاع مقدس به شهادت رسیده‌اند، تعداد فراوانی به افتخار جانبازی نائل آمدند، تعدادی هم سال‌ها در اردوگاه‌های عراق دوران اسارت را سپری کردند و آنان که جان به دربردند به زندگی و تلاش مشغولند. آنچه در ادامه خواهد آمد مستنداتی است که از زبان رزمندگان، والدین شهدا، هم‌زمان، همکاران، دوستان و بستگان آنان جمع‌آوری و تنظیم شده است.

این نوشتار جلد سوم از مجموعه‌ی «یاران خدا» است که به خاطرات ایثارگران و رزمندگان طایفه‌ی ایلخاس برمی‌گردد. برخلاف سایر خاطرات چاپ شده از ایثارگران که گاه به صورت داستان‌های طولانی است، این مجموعه در قالب روایات و یادداشت‌های کوتاه و درستی می‌باشد که هر کدام به صورت مستقل است و به تناسب فرصت مطالعه کنندگان قابل بهره‌برداری و استفاده است. از اشکالات خاطرات تنظیم شده نامشخص بودن زمان در اغلب موارد است که با توجه به گذشت بیش از دو دهه از رویدادها تا حدودی جیغی به نظر می‌رسد. این مجموعه در سه فصل تنظیم شده است فصل اول که طرانی‌تر در ده فصل دیگر است به دل‌نوشته‌های ایثارگران اختصاص دارد. خاطراتی است که خردشان گفته‌اند، ضبط شده و متعاقباً پیاده و تنظیم شده است و یا در محدود موردی به ثبت رسیده است. فصل دوم را خاطراتی از شهدا در برمی‌گیرد و در فصل سوم خاطراتی پراکنده از جبهه‌هاست. در چیدمان مطالب این مجلد ترتیب خاصی موردنظر نبوده و هر آنچه به دست آمده، طبقه‌بندی و تنظیم گردیده و سعی شده است راوی هر مورد نیز مشخص شود.

علی‌اکبری
(حاج تقی)

۱. علاقه‌مندان برای اطلاعات بیشتر به کتاب طایفه‌ی ایلخاس باصری، نوشته‌ی علی اکبری، محمدعلی اکبری و... انتشارات تک درخت چاپ سال ۱۳۹۱ مراجعه کنند.